

RAPORT NAȚIONAL PRIVIND SITUAȚIA DROGURILOR – 2022

- SINTEZĂ -

Contextul național și politicile în domeniu

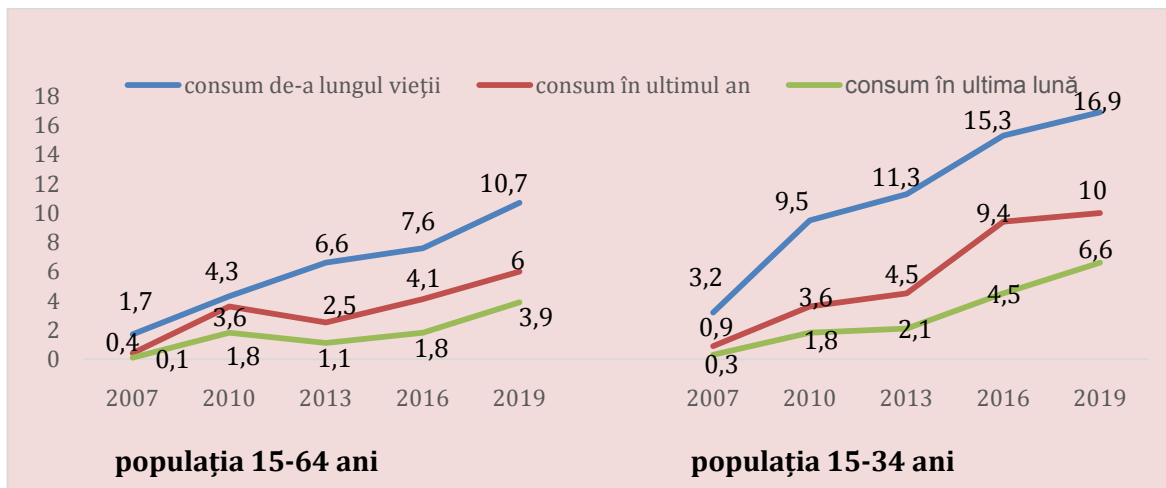
Agenția Națională Antidrog este structura de specialitate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne mandatată de Guvernul României pentru a asigura elaborarea Strategiei Naționale Antidrog pe baza unor analize și studii interne realizate în conformitate cu documentele strategice și coordonarea implementării acesteia în cooperare cu alte autorități relevante. Coordonarea la nivel național asigurată de Agenția Națională Antidrog constă în schimbul de informații, date și documente, în participarea la activități în comun, în acordarea de asistență de specialitate, formare, precum și în organizarea de dezbateri, formularea și susținerea de propuneri legislative sau implementarea unor mecanisme de finanțare dedicate. Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 și Planul de acțiune aferent, elaborate de Agenția Națională Antidrog, în colaborare cu partenerii instituționali și cu societatea civilă, au fost aprobate într-un singur document de politici publice, prin Hotărârea de Guvern nr. 344 din 16 martie 2022, astfel, Guvernul României conferind legitimitate răspunsului la fenomenul drogurilor, precum și un caracter formal și obligatoriu măsurilor previzionate. Ca documente de politici publice, atât Strategia cât și planul de acțiune includ concepția generală și cadrul de cooperare pentru actorii sociali care au competențe în domeniu. Direcțiile de acțiune strategică sunt structurate în 11 obiective generale, 30 de obiective specifice, operaționalizate la nivelul a 93 activități în cadrul Planului de acțiune, evaluarea generală urmând a fi realizată prin 15 indicatori globali..

Principalele droguri consumate în România

10,7% dintre cei cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani au consumat cel puțin un tip de drog ilicit de-a lungul vieții, în timp ce, 6% dintre ei au consumat și în ultimul an, iar 3,9% au consumat și în ultima lună. Față de studiul anterior, se observă creșteri pentru toate cele trei tipuri de consum, însă cea mai importantă este în cazul consumului din ultima lună, a cărui rată de creștere este de 2,2 ori.

În rândul populației cu vârsta cuprinsă între 15-34 ani, valorile înregistrate pentru cele trei tipuri de consum sunt mai mari față de cele observate în rândul populației generale, consumul oricărui tip de drog ilicit de-a lungul vieții fiind observat la 16,9% dintre aceștia,

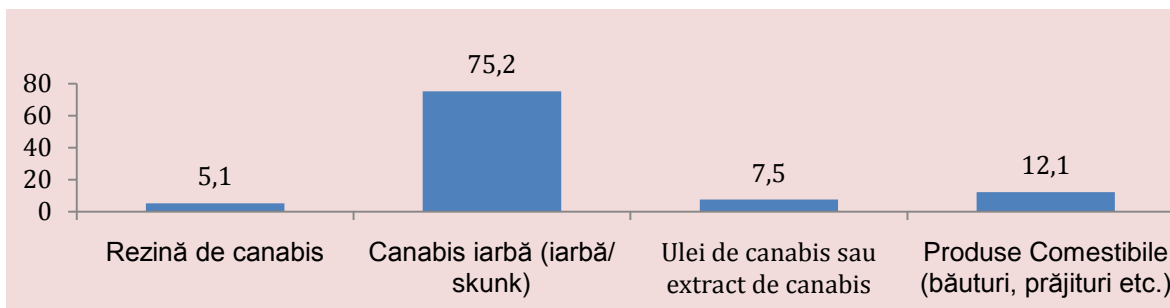
consumul în ultimul an la 10% dintre ei, iar consumul în ultima lună la 6,6%. Față de studiul anterior, și în cazul acestui grup populațional, se observă creșteri pentru toate cele trei tipuri de consum, însă cea mai importantă este în cazul consumului din ultima lună, a cărei rată de creștere este de 1,4 ori.

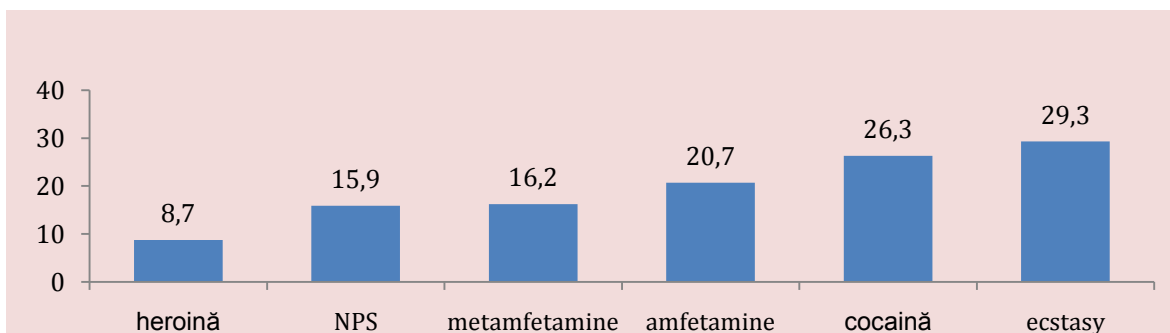
La nivel național, în rândul elevilor de 16 ani, consumul oricărui tip de drog ilicit de-a lungul vieții, conform metodologiei internaționale a studiului ESPAD 2019, este de 9,5% , în timp ce, consumul oricărui tip de drog ilicit în ultimul an a fost declarat de 9% dintre elevi. Deși, față de studiul anterior din anul 2015, se observă o scădere cu 12% a proporției celor care declară consumul oricărui tip de drog de-a lungul vieții, valorile foarte apropiate ale celor două tipuri de consum indică o rată crescută a celor care, după un consum experimental de droguri, aleg să continue acest tip de comportament.

De asemenea, pentru a evalua modelele de consum în rândul persoanelor consumatoare de droguri, în anul 2021, Observatorul European de Droguri și Toxicomanie a realizat Studiul European online privind drogurile, la care a participat și România, prin Agenția Națională Antidrog. Studiul a avut drept scop îmbunătățirea înțelegerii modelelor de consum de droguri la nivel european, propunându-și, totodată, să contribuie la conturarea viitoarelor politici și intervenții în domeniul drogurilor. Pe baza unor întrebări filtru, respondenții au fost selectați din rândul persoanelor care au consumat cel puțin o dată în viață unul dintre cele 7 droguri principale incluse în studiu: canabis, cocaină, ecstasy, amfetamine, metamfetamine, heroină, noi substanțe psihoactive, fiind apoi selectați cei care au menționat un astfel de consum în ultimul an (262 respondenți). Dintre aceștia, 246 persoane au declarat consum de canabis, după cum urmează: peste trei sferturi au afirmat consumul de canabis iarbă, 12,1% au declarat că au consumat produse comestibile din

canabis (băuturi, prăjituri etc.), 7,5% au consumat ulei de cannabis sau extract de cannabis, iar 5,1% rezină de cannabis.

Printre cei care au declarat consum de cannabis în ultimele 12 luni, peste un sfert dintre ei au consumat și ecstasy (29,3%), respectiv cocaină (26,3%). Totodată, un sfert dintre ei consumă și amfetamine (20,7%), în timp ce, aproximativ 16% au declarat și consum de metamfetamine sau de noi substanțe psihoactive. În privința impactului pandemiei de COVID-19 asupra consumului de cannabis iarbă, aproape o treime (31,9%) dintre cei care au consumat cannabis iarbă în ultimele 12 luni au declarat un consum mai mare în această perioadă.

Numărul estimat de persoane care își injectează droguri din București în anul 2021, rezultat din aplicarea metodei multiplicatorilor, este 5120 (95% CI: 3295 -11475), rata fiind 3,3 (95% CI: 2,1-7,3) persoane care își injectează droguri la 1000 de locuitori din București.

Prevenire

Scopul politicilor de intervenție antidrog la nivel național a fost prevenirea, întârzierea debutului sau reducerea consumului de droguri și/sau a efectelor negative ale acestuia în cadrul populației generale sau a subpopulațiilor identificate ca fiind vulnerabile/ la risc. Astfel, toate demersurile tehnice, concretizate în programe, proiecte și activități derulate la nivel național sau local, au fost subsumate obiectivelor tehnice de prevenire.

Programele, proiectele și intervențiile de prevenire au avut ca obiectiv informarea, educarea și conștientizarea populației generale, școlare și grupurilor vulnerabile privind efectele consumului de alcool, tutun, droguri și substanțe noi psihoactive, precum și dezvoltarea unor atitudini și practici în rândul acestor categorii de populație, prin orientarea grupurilor țintă către activități recreaționale dezirabile social, ca alternativă la consumul de droguri.

În anul de referință, a fost menținut modul de abordare a prevenirii între diferiți actori sociali cheie, guvernamentali și neguvernamentali, în sensul în care, pe de o parte, există încă tendința unor abordări mai ample, bazate pe comunitate și promovarea media și, pe de altă parte, tendința de utilizare a unor programe dovedite a fi eficiente, în baza unor manuale standard.

Astfel, prin strategii de dezvoltare și consolidare a factorilor de protecție, dar și prin informarea și conștientizarea asupra factorilor de risc, beneficiarii programelor de prevenire a consumului de droguri, selectați pe baza studiilor științifice, au fost abordați într-o manieră sistemică și adaptată profilului educațional și psihologic, în scopul capacitării adaptării acestora la normele sociale, la condițiile socio-economice și culturale actuale, precum și la influențele grupului de egali.

Prevenirea în școală a avut o pondere importantă în ansamblul programelor specifice din domeniu. De menționat sunt următoarele proiecte naționale:

- "MESAJUL MEU ANTIDROG", proiect de tradiție în rândul populației școlare din învățământul gimnazial și liceal, din toate județele țării și din București, ce se implementează anual, încă din anul 2003. În anul 2021, acest proiect a fost implementat în 496 unități de învățământ prin informarea a 79669 elevi și 3977 cadre didactice, fiind apoi evaluate, la nivel național, 3248 lucrări realizate de 4005 elevi înscriși în proiect, sub coordonarea a 761 cadre didactice. Proiectul a fost implementat la nivel național, fiind formate 507 cadre didactice, ca persoane resursă cheie pentru implementarea celor 12 teme, numărul beneficiarilor direcți fiind de 12638 de elevi și 9111 părinți.
- Proiectul național „NECENZURAT” având ca scop dezvoltarea de abilități de viață necesare adoptării unor decizii informate, corecte și responsabile în legătură cu consumul de tutun, alcool și droguri, în rândul elevilor de 12-14 ani și este structurat pe două categorii distincte de beneficiari direcți: elevi și părinți. Prin implementarea celor 12 teme ale proiectului, la nivel național, au fost formate 507 cadre didactice, ca persoane resursă cheie, numărul beneficiarilor direcți fiind de 12638 elevi și 9111 părinți.
- Proiectul național „ABC-UL EMOȚIILOR” se adresează copiilor din clasele I și a II-a și se concentrează pe 5 teme principale: autocunoaștere/ valorizare personală („Cine sunt eu?”), exersarea modalităților adecvate de gestionare a emoțiilor negative („Gestionarea emoțiilor negative”), abilități de comunicare asertivă și de a face față presiunii grupului („Cum să spunem NU în situații dificile”), adoptarea deciziilor corecte pentru o dezvoltare sănătoasă („Alegeri responsabile”) și importanța

- relațiilor interpersonale („Lumea mea”). În cadrul proiectului, în anul 2021, au fost formate 651 cadre didactice, prin participarea a 18781 elevi (beneficiari direcți) din 916 clase și 12611 părinți.
- Proiectul național “CUM SĂ CREȘTEM SĂNĂTOȘI” și-a propus formarea de deprinderi de viață sănătoasă în rândul copiilor de vârstă preșcolară și școlară mică (clasa pregătitoare), punând accent pe importanța adoptării unui stil de viață sănătos (alimentație, igienă, mișcare), a comportamentelor sănătoase (fără fum de țigară, alcool și medicamente fără prescripție medicală) și a modalităților adecvate de rezolvare a conflictelor fără violență și de luare a deciziilor. În anul 2021 au fost formate 816 cadre didactice, în vederea implementării proiectului în 867 clase, numărul beneficiarilor direcți fiind de 17530 preșcolari/ elevi, participanți în proiect.

Prevenirea în familia a continuat prin implementarea, în anul 2021, a Proiectului „**Eu și copilul meu**”. Proiect spaniol („Protego”) adaptat populației și specificului românesc fiind implementat de către Agenția Națională Antidrog din anul 2007. Proiectul are ca scop consolidarea legăturilor afective dintre membrii familiei (părinte-copil, părinte-părinte, copil-copil), dintre aceștia și școală, aplicând sistematic metode fundamentate științific. În anul de referință au fost formate 138 cadre didactice, prin 107 cursuri, ca persoane resursă cheie pentru implementarea celor 12 teme, numărul beneficiarilor direcți fiind de 1.676 părinți participanți în proiect.

Pentru a se promova participarea comunității la dezvoltarea abilităților sociale și atitudinilor pro-sociale și pentru a facilita accesul la alternative sănătoase de petrecere a timpului liber au fost continuate o parte dintre campaniile ce au debutat în anii anteriori, și au fost realizate activități de marcare a zilelor semnificative la nivel național pentru prevenirea consumului de tutun sau de substanțe interzise.

Cele mai bune practici în domeniu

În anul școlar 2021-2022, Agenția Națională Antidrog (ANA), în parteneriat cu Asociația „Voci pentru Democrație și Justiție” (VeDem Just), a derulat proiectul pilot „**ACȚIONĂM JUST**”, ce a constat în realizarea de activități de promovare a educației juridice în mediul gimnazial și liceal, prin facilitarea accesului elevilor la cunoștințe elementare din domeniul juridic, în special la cele ce țin de domeniul prevenirii și combaterii consumului și traficului de droguri, pornind de la următoarele premise:

- necesitatea conștientizării importanței de a deprinde cunoștințe elementare de drept și de a promova o cultură juridică menită, încă de la o vârstă fragedă,
- incurajarea cunoașterii cadrului legal și respectul față de autoritățile publice, pentru a mări gradul de responsabilizare și de adoptare a unei conduite civice corespunzătoare;

- impactul semnificativ al normelor juridice asupra fiecărei persoane și a societății, precum și tendința de creștere a numărului și a complexității reglementărilor specifice unei societăți democratice guvernate de principiul supremației legii;
- riscurile provenite din lipsa cunoștințelor minime juridice, cum ar fi încălcarea drepturilor omului, limitarea libertăților fundamentale și săvârșirea unor fapte cu caracter antisocial.

Tratament

Similar anului anterior, când s-a observat o scădere semnificativă a numărului de persoane consumatoare de droguri care solicită asistență, în anul 2021, se consolidează această evoluție descendentă, înregistrându-se 3097 persoane consumatoare de droguri care au solicitat asistență, ceea ce înseamnă cu 10% mai puțin față de anul anterior.

Și în acest an, condițiile generate de apariția pandemiei COVID-19 (perioadele de restricționare a libertății de circulație a persoanelor, accesul limitat la unitățile sanitare, precum și transformarea unora dintre acestea în spitale dedicate bolnavilor infectați cu COVID-19) au determinat o disponibilitate redusă a serviciilor de asistență destinate consumatorilor de droguri.

În funcție de tipul drogului care a cauzat problema medicală pentru care se solicită asistență, se menține aproximativ aceeași distribuție a cererilor de tratament, disputată între cele trei categorii de droguri care domină tabloul asistenței pentru dependența de droguri din România (canabis, opioide și noi substanțe psihoactive). Ca și în anul anterior, solicitările de asistență ca urmare a problemelor cauzate de consumul de cannabis reprezintă peste 50% dintre cererile de tratament.

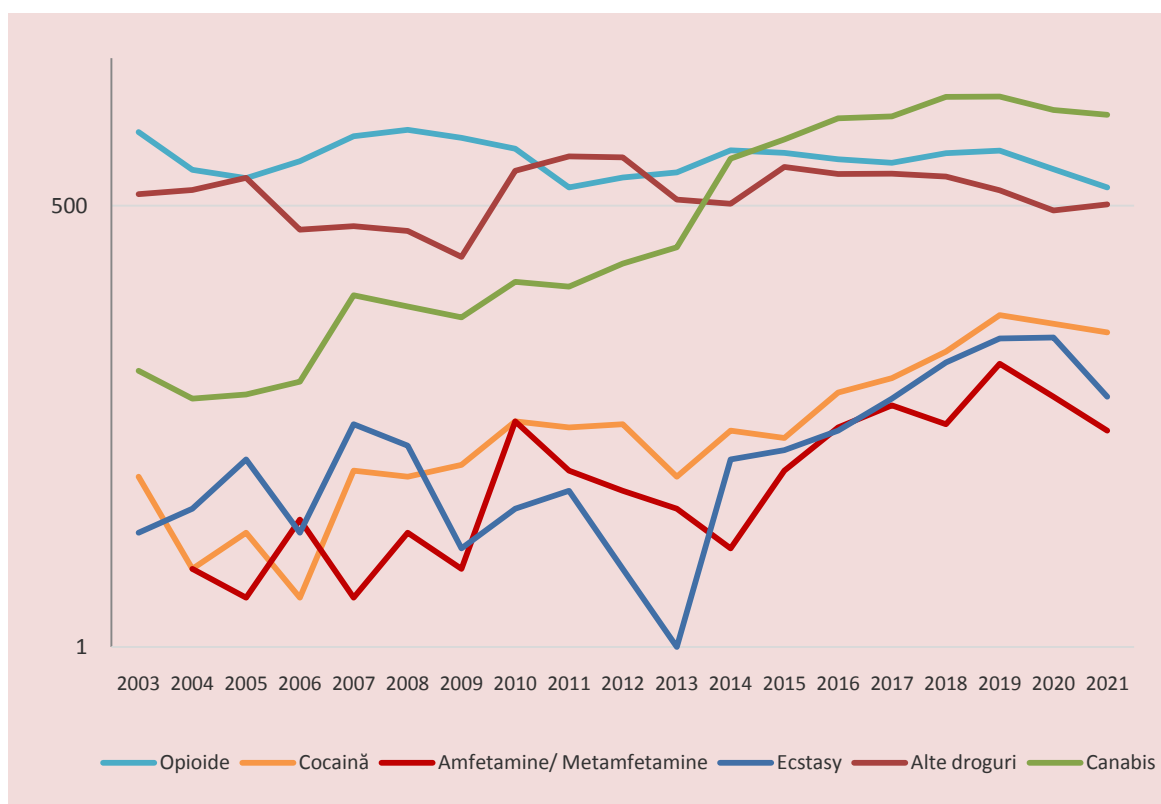
Acoperind peste jumătate din totalul solicitărilor (58,2%), după cum a fost menționat, numărul de persoane admise la tratament ca urmare a consumului de cannabis (1801 beneficiari), deși cunoaște o diminuare cu 6,5% reprezintă în continuare cel mai mare număr de persoane admise la tratament într-un an calendaristic pentru un tip de drog și, totodată, se situează peste numărul total de admiteri înregistrat în România în perioada 2003-2013.

Cererea de tratament pentru consumul de opioide se situează pe poziția a doua, înregistrând în totalul admițerilor la tratament o pondere de 20,9% și diminuându-se cu 22,8%. Numărul persoanelor admise la tratament ca urmare a consumului de opioide (647 beneficiari) ajunge astfel la un nivel scăzut, similar celui observat în 2011.

Al treilea loc este ocupat de admițerile la tratament cauzate de dependența de noile substanțe psihoactive, care cunosc în acest an o ușoară creștere cu 3,7%, continuând să

se numere printre cele mai mari frecvențe în tabloul cererii de tratament ca urmare a consumului de droguri (12,8% - 397 beneficiari).

În mod similar cu anii anteriori, pentru celelalte tipuri de droguri, cererea de tratament rămâne mult redusă, în comparație cu cele trei droguri dominante: cocaină – 2,7%, MDMA/ ecstasy – 1,1%, inhalanți/ substanțe volatile – 0,6%, benzodiazepine – 1,1%, amfetamine – 0,7%, halucinogene – 0,7%.

Tendențele înregistrate în ultimii 8 ani în evoluția admițerilor la tratament pentru dependența de droguri au fost influențate de efectele determinate de punerea în aplicare a modificărilor legislative (cel mai mare impact al acestora fiind observat asupra admițerilor la tratament ca urmare a consumului de cannabis), disponibilitatea locurilor la tratament (OST), precum și de menținerea interesului pentru consumul de noi substanțe psihoactive.

Consecințe ale consumului de droguri în planul sănătății și răspunsuri

Decese asociate consumului de droguri

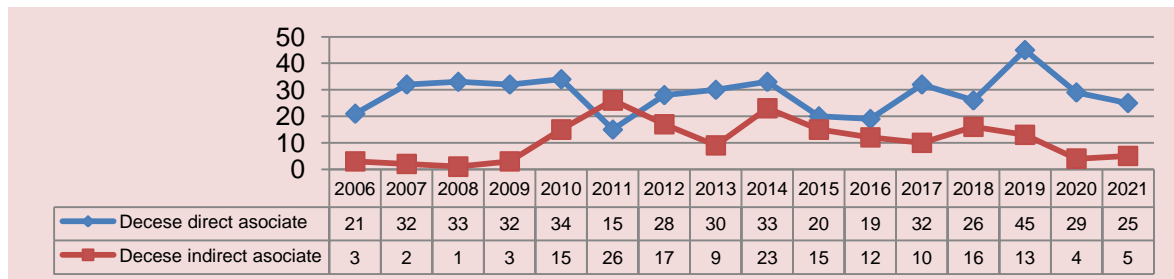
În anul 2021 au fost înregistrate 30 decese asociate consumului de droguri, dintre care 25 decese prin supradoză. Numărul cazurilor de decese asociate consumului de droguri înregistrează o ușoară scădere.

Calea injectabilă rămâne regula pentru cazuistica deceselor asociate consumului de droguri, iar opiaceele continuă să domine tabloul drogurilor ilegale în România, care provoacă cele mai multe decese direct asociate consumului de droguri.

Se constată persistența patologiei consecutive injectării de produși insolubili, probabil cu sursă din comprimatele sau tabletele deturnate din circuitul farmaceutic sau terapeutic.

Vârsta medie de deces continuă să se plaseze după 35 ani, aceasta reprezentând o expresie a „îmbătrânirii” valurilor anterioare de consumatori, care au acumulat progresiv numeroase complicații de sănătate cauzate de consumul de droguri.

Drogurile cu efectul cel mai tanatogenerator continuă să fie din categoria opiaceelor, acestea fiind tot mai des în asocieri cu produși medicamentoși din clasa benzodiazepinelor.

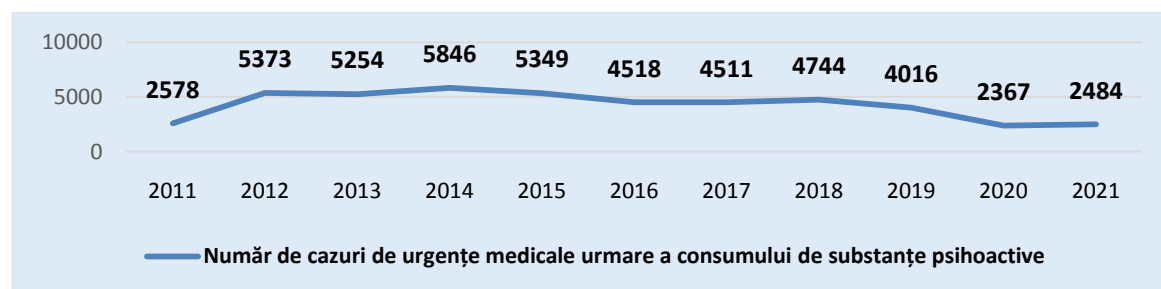

În absența accesării datelor potențiale oferite de Registrul general de mortalitate, este extrem de plauzibil ca mortalitatea indirectă să se situeze la valori mult mai mari.

Urgențe medicale cauzate de consumul de droguri

În anul 2021 se menține același nivel cu cel înregistrat anul anterior, asemănător totodată și cu cel înregistrat în 2014. Acest fapt a fost influențat de ridicarea progresivă a restricțiilor legate de combaterea pandemiei COVID-19, care a menținut la o valoare mică numărul unităților spitalicești, în care au fost asigurate servicii de asistență medicală de urgență pentru persoanele consumatoare de droguri.

Tabloul urgențelor medicale datorate consumului de droguri ilicite, în toată perioada de monitorizare, este dominat de cannabis, noi substanțe psihoactive și medicamente.

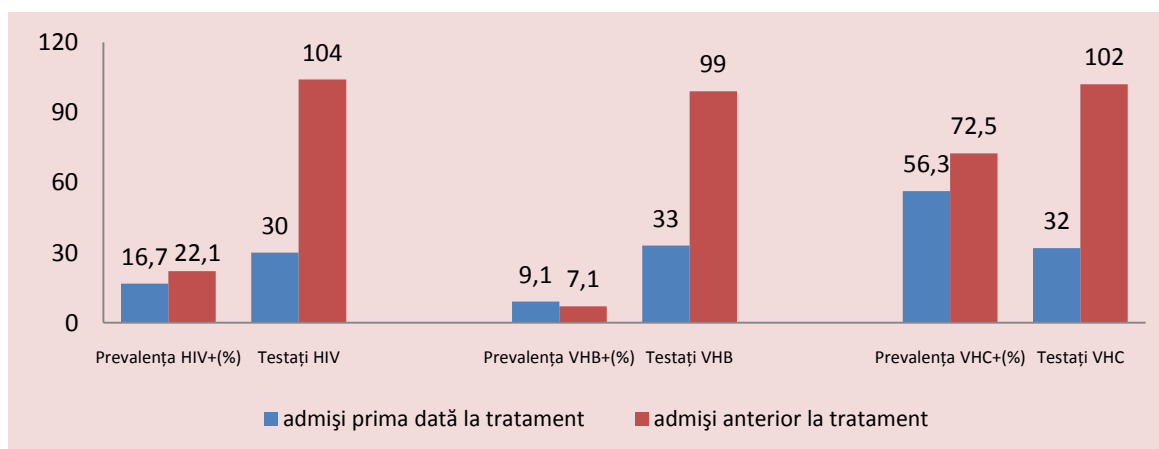

Opiaceele prezintă o tendință de scădere a ponderii cazurilor din totalul numărului de urgențe datorate consumului de droguri ilicite, cu excepția perioadei 2018-2019, când se înregistrează o revenire a valorilor la cele observate la începutul perioadei de monitorizare. În anul 2021, se înregistrează cea mai mică pondere (7%) a opiaceelor din totalul numărului de urgențe datorate consumului de droguri ilicite.

Boli infecțioase asociate consumului de droguri

În anul 2021, la nivel național, în cazul virusului hepatic C și al HIV-ului, sunt înregistrate valori mai mari ale prevalenței în cadrul populației care, anterior anului 2021, a mai accesat serviciile de asistență acordate pentru consumul de droguri: 22,1%, față de 16,7% pentru prevalența HIV, respectiv 72,5%, față de 56,3% pentru prevalența VHC. La polul opus, comparativ cu anul 2020, în ceea ce privește virusul hepatic B, cele mai ridicate valori ale prevalenței se observă în cazul consumatorilor de droguri injectabile care au fost admiși pentru prima dată la tratament.

Luând în analiză perioada 2014-2021, deși au existat fluctuații ale prevalențelor aferente celor trei tipuri de infecții, în raport cu sexul pacientului, se poate concluziona faptul că prevalența HIV este mai ridicată în rândul femeilor, comparativ cu prevalențele virusurilor hepatice, care sunt mai mari în rândul bărbaților.

În întreaga perioadă de timp menționată anterior, cele mai mari valori ale prevalențelor HIV și VHC se regăsesc în rândul celor ce au beneficiat anterior de servicii de asistență, în timp ce, în cazul prevalenței HIV, valorile cele mai mari se regăsesc în cazul pacienților nou intrați în tratament.

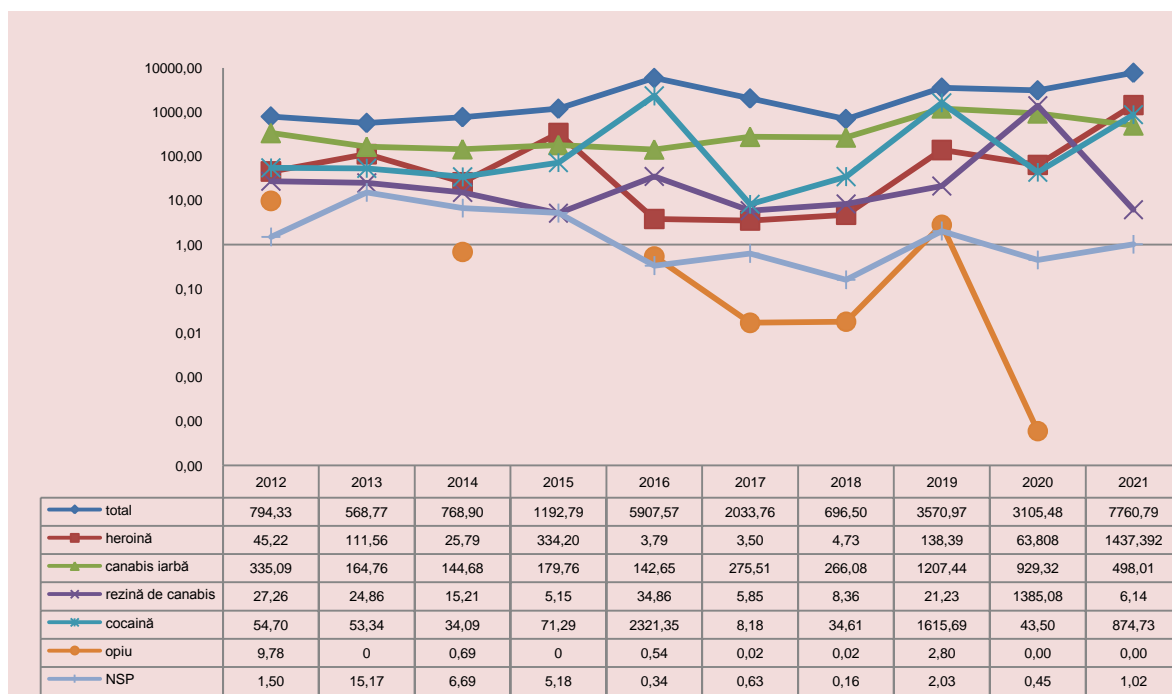
Răspunsuri privind consecințe asupra sănătății

Activitatea pe segmentul de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri se desfășoară în cadrul trasat de documentele programatice implementate în domeniul politicilor antidrog, al politicilor de sănătate publică precum și al politicilor sociale. În cursul

anului 2021, serviciile de reducere a riscurilor reprezentate de schimb de seringi, distribuție de prezervative, testare rapidă HIV, VHC și VHB, referire a beneficiarilor către servicii medicale specializate (confirmare diagnostic și tratament adecvat), precum și tratament substitutiv cu opioide (OST), au fost disponibile, în continuare, în principal, la nivelul municipiului București. Și în rețeaua sistemului penitenciar, au fost disponibile programe de prevenire a îmbolnăvirii cu HIV, VHC și VHB care s-au desfășurat în cadrul orelor de educație sanitară de la nivelul cabinetelor medicale. Programul de tratament substitutiv cu opioide a fost desfășurat în cadrul a 15 unități penitenciare.

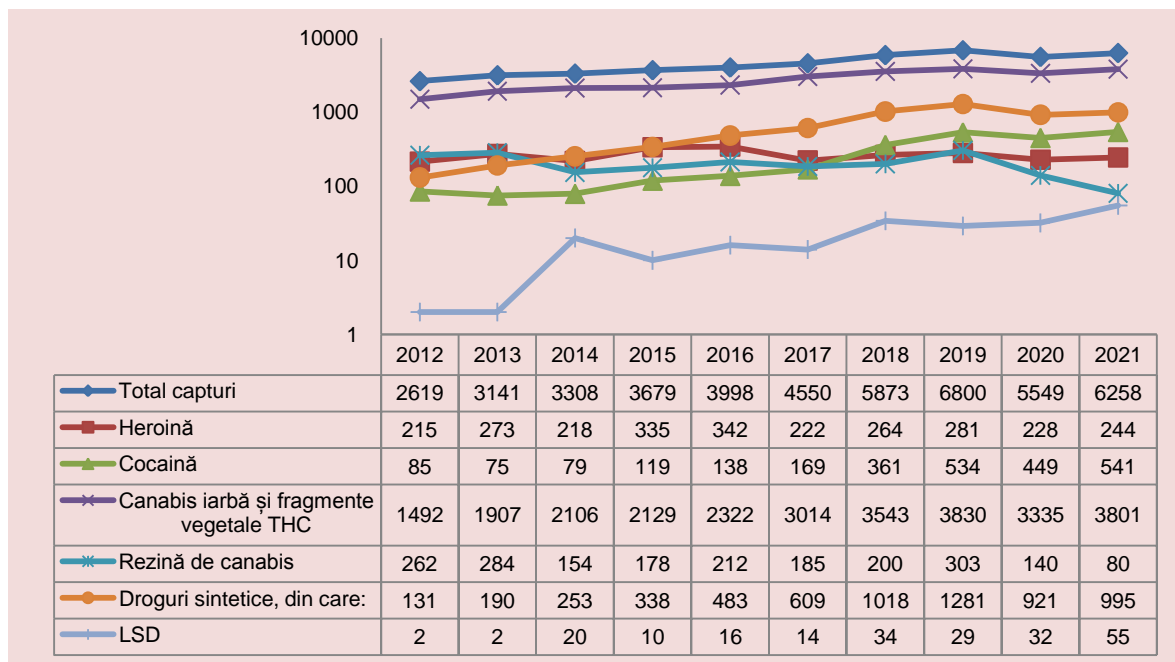
Piața drogurilor

Raportat la datele statistice privind cantitățile confiscate și numărul de capturi realizate pe tip de drog, traficul ilicit de droguri la nivel național în anul 2021 este amprentat de efectele ridicării măsurilor impuse de autorități în anul 2020, urmând aceleași caracteristici ale anilor precedenți, care conturează în continuare un spațiu național destinat atât tranzitului, cât și distribuției ilicite de droguri. Astfel, cantitățile mici de droguri traficate la nivelul străzii, destinate consumului propriu (micul trafic stradal), rămân principala caracteristică a dinamicii traficului ilicit, cu creșteri ale numărului de capturi pentru toate drogurile traficate, cu excepția celor realizate pentru MDMA, rezină de cannabis și cactus (mescalină), care înregistrează scăderi.

74,86% din numărul total de capturi reprezintă capturi mai mici de 5 g (0,06% din cantitatea totală), 250 comprimate (20,08% din cantitatea totală) sau 5 ml (0,06% din cantitatea totală). (0,13% din cantitatea totală de droguri confiscate).

Datele statistice ale ultimilor ani conturează o tendință în creștere a numărului de capturi și a cantităților de droguri confiscate ce au ca destinație România, cu o creștere semnificativă a disponibilității cocainei și heroinei pe piața ilicită a drogurilor.

Canabisul rămâne în continuare cel mai capturat drog la nivel național și înregistrează o creștere semnificativă a cantității confiscate de mase plante și fragmente vegetale cu THC, după ce în anul 2020 a fost înregistrată cea mai mare cantitate confiscată de rezină de cannabis (1.385,084 g).

Totodată, se constată scăderea numărului total de culturi ilicite, cu valori sub cele înregistrate în anii precedenți, aspect care, corelat cu valoarea procentuală a cantității de cannabis confiscată care a provenit din România (doar 36,15% din cantitatea de cannabis confiscată), evidențiază existența pe piața autohtonă a cannabisului provenit din trafic internațional, cele mai multe capturi și cantități confiscate punând în evidență Spania ca țară de proveniență (sursă/plecare).

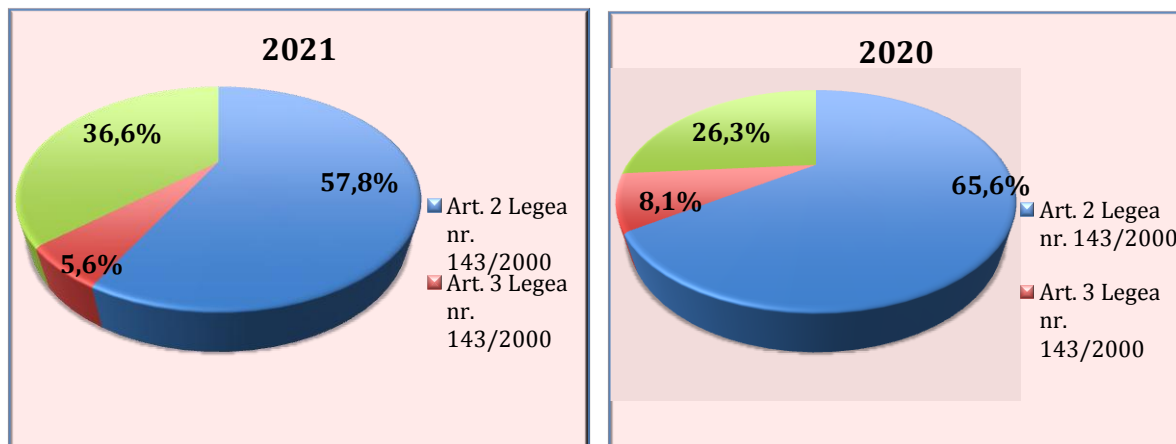
În concluzie, în anul 2021, rețin atenția următoarele:

- A fost înregistrată cea mai mare cantitate totală de droguri confiscată, cu cea mai mare cantitate de heroină confiscată
- A fost înregistrată a doua cea mai ridicată valoare a numărului de capturi realizate, după maximul înregistrat în anul 2019

- Canabisul și cocaina au o disponibilitate în creștere pe piața ilicită a drogurilor, valorile capturilor înregistrate atingând cea mai mare valoare pentru cocaină și a doua cea mai mare valoare pentru canabis, consemnate până în prezent
- Cele mai importante cantități confiscate, cu creșteri semnificative față de anul precedent, au fost înregistrate pentru heroină (creștere semnificativă de peste 22 ori), cocaină (creștere de peste 20 de ori) și canabis (masă plante de aproape 6 ori și fragmente vegetale cu THC de peste 33 ori)
- 74.38% - 5.683,36 kg (anul 2021), respectiv 52,47% - 1.579,39 kg (anul 2020) din cantitatea totală de droguri provenită din capturi semnificative a fost destinată pieței ilicite din România, aspect ce constituie un indiciu al existenței unei dinamici a acesteia la nivel național
- Scăderea semnificativă a cantității totale de comprimate confiscate (de peste 108 ori)
- Scăderea numărului total de culturi ilicite, cu valori sub cele înregistrate în anii precedenți.

Infraționalitatea la regimul drogurilor

În anul 2021, pe fondul scăderii numărului total al cauzelor penale soluționate, se constată o creștere a ponderii dosarelor soluționate cu trimitere în judecată și a proporției persoanelor trimise în judecată, prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate. Reține atenția faptul că numărul persoanelor condamnate pentru comiterea de infracțiuni la regimul juridic al drogurilor a crescut, la fel și valoarea absolută și procentuală a numărului persoanelor condamnate pentru infracțiunea de deținere de droguri pentru consum propriu (de la 165 în 2020, la 354 de persoane, respectiv de la 26,32% în anul 2020, la 36,57%). Totodată, se înregistrează o ușoară creștere a numărului total de persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru infracțiuni la regimul drogurilor, cu o creștere semnificativă a valorii acestui indicator pentru infracțiunile de deținere de droguri pentru consum propriu (44,9%).

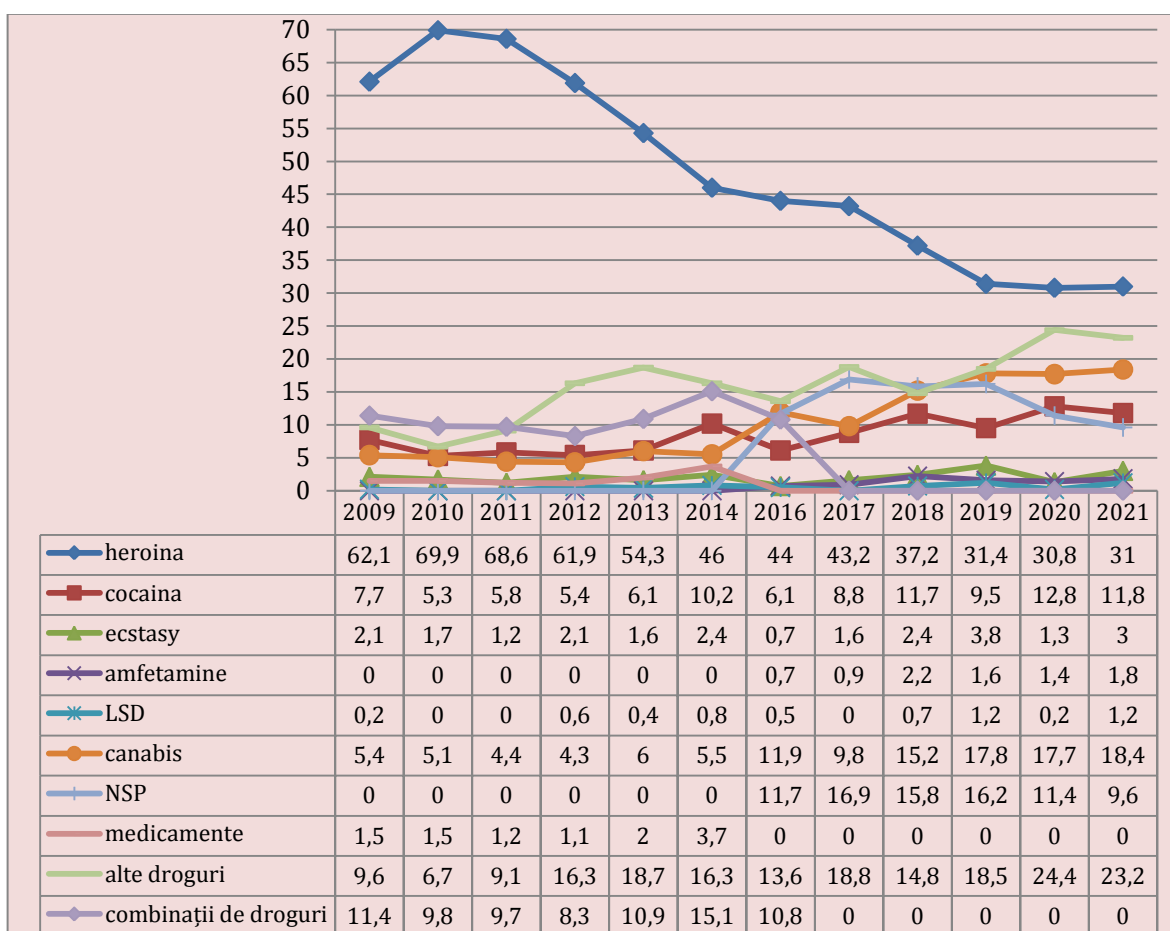
În acest context, datele statistice aferente anului 2021 privind infracționalitatea la regimul drogurilor, raportate la anul 2020, au pus în evidență următoarele:

- Creșterea semnificativă a numărului persoanelor condamnate de către instanțele de judecată pentru comiterea de infracțiuni la regimul juridic al drogurilor, concomitent cu creșterea proporției acestora prin raportare la numărul total al persoanelor trimise în judecată
- Cea mai mare valoare înregistrată în ultimii 5 ani a numărului de persoane condamnate la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor
- Scăderea ponderii pedepsei privative de libertate, concomitent cu creșterea ponderii pedepsei închisorii cu suspendarea executării acesteia și a pedepsei cu amenda penală, comparativ cu anii anteriori, valoarea acestui ultim indicator dublându-se pentru infracțiunea de deținere de droguri pentru consum propriu
- Dublarea valorii absolute și creșterea valorii procentuale a numărului persoanelor condamnate pentru infracțiunea de deținere de droguri pentru consum propriu, atât ca obiect principal al dosarului penal (de la 165 în 2020 la 354 de persoane, respectiv de la 26,32% în anul 2020 la 36,57%) cât și ca obiect secundar al acestuia (de la 196 la 272)
- Creșterea semnificativă a numărului total de persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru infracțiunile de deținere de droguri pentru consum propriu (44,9%) și o ușoară creștere a aceluiași indicator, pentru infracțiunile de trafic de droguri (3,76%)
- Scăderea ponderii persoanelor condamnate pentru infracțiunea de trafic de droguri care a constituit obiect principal al dosarului penal din totalul persoanelor condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor (de la 65,55% la 57,75%), concomitent cu creșterea valorii absolute a acestui indicator (de la 411 la 559)
- Creșterea numărului grupurilor infracționale identificate (cu 48,57%) și a numărului persoanelor implicate în aceste grupuri (cu 45,1%)
- O ușoară creștere a numărului de minori condamnați pentru infracțiuni la regimul drogurilor cu implicarea preponderentă în activitățile de trafic de droguri
- Scăderea semnificativă a numărului total de fapte penale incriminate de Legea nr. 194/2011, raportat la valorile înregistrate în anul 2020 (de la 184 la 128)
- Scăderea (cu 54,14%), comparativ cu anul 2020, a numărului persoanelor puse sub urmărire pentru fapte penale la regimul drogurilor
- Deși numărul de infracțiuni contra patrimoniului și a celor de trafic de droguri din totalul infracțiunilor săvârșite de către persoanele aflate în arest preventiv care s-au declarat consumatoare de droguri înregistrează o scădere, acestea continuă să dețină primele două poziții în clasamentul infracțiunilor săvârșite de persoanele consumatoare de substanțe stupefiante sau psihoactive. Reține atenția însă, creșterea numărului infracțiunilor contra

persoanei și anume contra vieții (omor) și contra integrității corporale sau sănătății (vătămare corporală).

Consumul de droguri în penitenciar

Conform datelor furnizate de Administrația Națională a Penitenciarelor, în anul 2021, 3083 persoane private de libertate s-au autodeclarat consumatoare de droguri la intrarea în penitenciar. Comparativ cu anul anterior, se observă o creștere semnificativă, cu 42,5%. În ceea ce privește ponderea acestora în populația încarcerată, procentul este de 7,5%, cu 2,4 puncte procentuale mai puțin față de anul anterior, ajungând la valoarea observată în anul 2016.

În funcție de natura infracțiunii săvârșite, 4,8% din totalul deținuților (1109 deținuți) au fost încarcerați pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, valoare mai mare cu 6,2%, comparativ cu anul anterior (1044). În anul 2021, din efectivul total de persoane încarcerate la nivel național, doar 88 deținuți au declarat consum de droguri în timpul detenției, iar 28 deținuți au fost identificați ca fiind consumatori de droguri în timpul detenției, prin efectuarea de teste de depistare a drogurilor în urină sau în sânge. Cele mai

consumate droguri, declarate de deținuți la intrarea în unitățile penitenciare, sunt heroina (31%) și canabisul (18,4%), dar aproximativ un sfert (23,2%) nu au specificat substanța de consum.

Conform datelor furnizate de către Administrația Națională a Penitenciarelor, la sfârșitul anului 2021, în rețeaua sistemului penitenciar se aflau 639 deținuți (7,6% femei) infectați cu VHC, 454 deținuți (2% femei) infectați cu VHB, 33 deținuți infectați atât cu VHB, cât și VHC, 278 deținuți (7% femei) infectați cu HIV, precum și 74 deținuți (0 femei) care prezentau tuberculoză. Comparativ cu anul 2020, se observă scăderi semnificative ale procentelor de deținuți declarați sau identificați ca fiind consumatori de droguri infectați cu VHC, VHB, precum și cu tuberculoză, în rândul populației încarcerate, infectate cu VHC, VHB, precum și cu tuberculoză. Ponderea persoanelor încarcerate infectate cu HIV, care s-au declarat sau au fost identificate ca fiind consumatoare de droguri, a crescut semnificativ, înregistrându-se o valoare dublă comparativ cu anul anterior.

Pe parcursul anului 2021 au fost înregistrate 258 cazuri de descoperire a substanțelor susceptibile de a fi stupefiante, cu aproape 21,7% mai mult față de anul precedent. Dintre acestea, 71 cazuri (27,5%) au fost identificate înainte de intrarea în posesie, iar 187 cazuri (72,5%), după intrarea în posesia deținuților.

Categoria de vârstă cea mai afectată de consumul de droguri este cea a deținuților cu vârsta cuprinsă între 30-39 ani (43%). Drogul consumat, cu precădere, înainte de intrarea în detenție, este, la fel ca și în anii anteriori, heroina, aceasta fiind urmată de canabis și de alte droguri. Calea cea mai frecventă de administrare a drogurilor a fost, în anul 2021, fumatul (49,9%), urmat de consumul injectabil (28,3%).

Mai mult de jumătate dintre beneficiarii aflați în regim privativ de libertate la sfârșitul anului 2021, au accesat serviciile de specialitate în anul de referință (55,5%). Spre deosebire de anul precedent, când ponderea beneficiarilor care au accesat serviciile oferite în sistemul penitenciar a fost mai mare decât cea a celor care au făcut-o în arestul poliției, în acest an, cererea de tratament este mai mare în arestul poliției (59,4%), față de cea înregistrată în unitățile sistemului penitenciar (40,6%). Drogul principal pentru care a fost solicitată asistență de specialitate este diferit, în funcție de mediul privativ de libertate:

- în arestul poliției, admiterea la tratament a fost determinată, în principal, de consumul de canabis
- în penitenciar, admiterea la tratament a fost determinată, majoritar, de consumul de opiacee, în special heroină.

Cercetare

În România, cercetarea în domeniul drogurilor este realizată, în principal, de instituții și autorități publice, dar și de către organizații neguvernamentale, rezultatele fiind diseminate prin intermediul website-urilor și revistelor de specialitate. Atât instituțiile și autoritățile publice, cât și organizațiile neguvernamentale pot beneficia de fonduri externe, din partea unor finanțatori, cum ar fi: Comisia Europeană, Banca Mondială, Fondul Global de Combatere a HIV, Tuberculozei și Malariei, Open Society Institute, UNICEF, UNODC.

Cea mai însemnată parte a cercetărilor în domeniul drogurilor este realizată de Agenția Națională Antidrog. În acest context, unul dintre obiectivele Strategiei Naționale Antidrog pentru perioada 2022-2026 îl constituie “dezvoltarea și consolidarea unui sistem integrat și flexibil de colectare a datelor privind fenomenul drogurilor, în vederea utilizării celor mai recente informații în procesul decizional și al formulării și aplicării răspunsurilor din domeniul sănătății publice și securității cetățenilor”. Obiectivul este implementat prin activități prevăzute în Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 344 din 16 martie 2022, odată cu Strategia Națională Antidrog pentru perioada 2022-2026, prin derularea de studii specifice în rândul diferitelor categorii de populație (GPS, ESPAD, populație tânără, grupuri vulnerabile) și, de asemenea, prin studii locale și regionale. Acestea sunt realizate, în principal, în baza metodologiilor dezvoltate de Agenția Națională Antidrog și aprobate de Comisia de etică a Consiliului Științific din cadrul Agenției Naționale Antidrog.

Agenția Națională Antidrog utilizează site-ul și rapoartele sale, dar și revistele științifice, ca principale canale de diseminare a rezultatelor studiilor derulate în domeniul drogurilor.